

Beroep doen op voorkennis

Het leesbegrip wordt verhoogd door de voorkennis te verbinden met de nieuwe informatie uit de tekst. De tekst kadert in een thema, bijvoorbeeld in wereldoriëntatie of een ander leerdomein. Voordat je de tekst laat lezen, activeren de leerlingen voorkennis en woordenschat over het onderwerp. Voorgaande teksten kunnen ook besproken worden. Er kan nagegaan worden welke nieuwe informatie de tekst oplevert.

We zetten dus in op de leesstrategie 'verbinden' en de sturingsstrategieën 'tekstoriëntatie' en 'beoordelen'.

Visualiseer zowel voorkennis als nieuwe informatie in een schema of mindmap

begrijpend luisteren

Het kan een uitdaging zijn om voor jonge kinderen eens te kiezen voor een informatieve tekst die ze beluisteren. Visualisering van de inhoud zal hierbij belangrijk zijn. Dat kan via illustraties, eigen tekeningen, foto's, schema's, een filmpje. Bij dat laatste kan het transcript ervan de te beluisteren tekst zijn. Je kan het filmpje laten bekijken en daarna enkel de tekst (transcript) nog eens voorlezen. Mogelijkheden vind je op schooltv.nl Van heel wat aangeboden beeldmateriaal kan je het transcript downloaden. Transcripten kan je ook inzetten in de lagere school als tekstmateriaal.

GRIMM

ik doe

Activeer voorkennis over het onderwerp via vraagstelling (een quiz bijvoorbeeld). Visualiseer de voorkennis aan de hand van een (bord)schema of mindmap. Model hoe de nieuwe tekst aansluiting kan vinden bij deze voorkennis. Lees een stukje voor of verken de structuur van de tekst. Toon op het schema of de mindmap over welk onderdeel de tekst zal gaan. Ga nog niet in detail door de tekst, maar laat aanvoelen bij welk onderdeel er aansluiting is.

Begrijpend luisteren:

Visualiseer de voorkennis met foto's, illustraties, attributen. Herhaal woordenschat. Lees de nieuwe informatie, maar visualiseer meteen aan de hand van illustraties in het boek, of laat kijken én luisteren naar een filmpje (transcript).

wij doen

Ga samen gedetailleerder door een deel van de tekst aan de hand van tekstgerichte vragen. Gebruik de werkvorm 'lezen met de pen in de hand' of zoek kernbegrippen. Laat opnemen in de mindmap.

Begrijpend luisteren:

Koppel nieuwe informatie in een kringgesprek aan wat ze al weten. Stel tekst- of filmgerichte vragen.

jullie doen/jij doet

Laat de tekst gedetailleerd analyseren via tekstgerichte vragen. Laat delen samenvatten met kernwoorden of -zinnen. Laat uitwisselen en de mindmap vervolledigen. Welke nieuwe informatie kregen we over ons thema? Zijn er elementen die niet kloppen met vorige teksten of lessen?

Begrijpend luisteren:

Laat nieuwe informatie tekenen. Vertel wat je meer weet.

